

koning onder commando van kapitein Oessing keerde op 10 juli van Pulau Laut te Bandjarmasin terug en bracht het bericht dat het Engelse scheepje London door twee Buginezen, Soepoe en Soesoe genaamd, was gekaapt. [fol. 815] Zij pleegden deze moord uit wraak dat de Engelsen hen hadden aangepakt op de Filippijnen en hun goederen hadden meegenomen. Ze ontvoerden ook een jongeling, die zoals Oessing ter oren was gekomen, de zoon van de vermoorde kapitein was, naar Bomboe dat boven Tandjung Selatan ligt. Oessing had van de lading van de London slechts twee ankers en touwen, en enige contanten aangetroffen. Dit scheepje was geheel verbrand. De koning weigerde aanvankelijk de teruggezonden 36 kisten opium aan te nemen, maar nadat de eerste resident hem in zijn paleis de brief van de Hoge Regering had aangeboden, waarin beleefd werd gevraagd dat wel te doen, heeft hij daar gehoor aan gegeven. Zijn voorwaarde was wel dat betaling met peper kon geschieden. [fol. 816] De moordzuchtige Bandjarezen speelden bij de inspectie van de vaartuigen in de rivier meesterlijk hun rol. De residenten hebben bericht dat de gezagvoerder op de Arend Willemsz. op 1 oktober 's nachts om ongeveer twee uur met de kleine schuit een vaartuig dat langs de westwal kwam afzakken, had laten aanhouden voor inspectie. Toen de schuit langszij dat vaartuig kwam, is de voorman met een assegaai door de wang gestoken en een ander door een giftige pijl gewond. Daarop loste het volk op de schuit twee pistoolschoten, waarop de aanvallers hun vaartuig naar de wal peddelden en in het bos wegvluchten. Willemsz. haalde met zijn mannen dat scheepje aan boord, maar vond er slechts wat rijst in, daar de opvarenden genoeg tijd hadden gehad het beste er uit te halen. [fol. 817] De grote schuit was niet eerder gereed geweest om bij dit scheepje te komen. De residenten prezen Willemsz. voor zijn optreden en bevolen hem het veroverde vaartuig vast te houden en geweld met geweld te beantwoorden.)

'tgeen van zodanige gevolgen was dat de 3^e daaraan de ordinaire peperwegers quamen aankondigen de aankomst van kei depattij met een brief van den vorst. Dog zodra was die boodschap niet verrigt of den kei depattij met een menigte volks treden binnen de logie, zijnde alle Bandjareesen mantries en omtrent 600 gewapende Bandjareesche, Mandhareese en Boeginesen, welke laatste daartoe van haare vaartuigen geprest waren, ieder met 2 krissen opzij en een bloote klewang in de hand, ongerekent de pieken, of toembaks, direct na de pangong of speelhuis van den resident. Den kei depattij met de mantries en 200 mannen omcingelde de pangong, de overige maakte zig meester van de militairen, de punten en het fort, waarna de brief des sulthans afgegeeven en geleezen zijnde, behelsde dat dien vorst zig beklagde over de visitatie der inkomende en uitgaande vaartuigen, waarvan voorgaf niet verwittigd te zijn, en dan over de beletzelen dat geen gemeen Bandjarees in de loge met krissen lopen zouden. Waarna de kei depattij met een dreigend gezigt cathégorisch antwoord begeerde, te weten of de bark den Arend direct voor de loge zou komen leggen en dus het visiteeren nalaten, item of de gemeene Bandjareesen weder vrijheid zoude hebben met hunnen krissen te lopen. Haare tegenwerpingen waren vrugteloos, alshoon sij seiden dat den gezaghebbber direct van ons tot de visitatie ordre had. Zij dus de hardiesse niet dorsten hebben die tegen te gaan, en dat den resident den koning zelfs verzogt had, om alle ongenoegen te vermeiden, mede een zijner vaartuigen bij dat van de Maatschappij te voegen, maar daarop niet g^oantwoord had. Het behaagde den kei depattij in ernstige termen haar te gelasten, ja! of neen! te zeggen zonder meer. Dus waren zij in de grootste verlegentheid verzeerende, want voortvarende met de visitatie (zeggen zij), stelden zij zig bloot om alle gemassacreerd te worden, nadien de gemeene man haare woningen op en nederliepen, een geheele hoop daarna de logie nog quam instormen, de militairen het onmogelijk was haarlieden te helpen en het quaad gezind gespuys met houte pennen, op drie na, alle de geladene stukken vernageld en vier druiven uit dezelve gehaald hadden. In welke dringende omstandigheden zij resolveerde, zo tot het behoud van hun leven, als ☐s Compagnies effecten, de zendelingen het terugroepen van de bark den Arend, zoowel als het vrij passeeren door de logie met krissen door den gemeenen man te beloven en dat den 2^e resident daarop aan boord zou gaan om